

OTSUS

20.07.2022 nr 5-5/2022-045

Koondumisele nr 30/2022 JNG Investments OÜ / Aktsiaselts Balt-Hellin ja BRS - Balt Retail Services OÜ loa andmine

1. Koondumine

Konkurentsiamet on saanud 30.06.2022 koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid JNG Investments OÜ (registrikood 10067264) ja Schütt OÜ (registrikood 10803579) 17.06.2022 Aktsiate ja osade müügilepingu. Lepingust tulenevalt kavatakse JNG Investments OÜ omandada Schütt OÜ-lt tema tütarettevõtjad ehk 100% Aktsiaseltsi Balt-Hellin (registrikood 10124134) aktsiatest ning 100% BRS - Balt Retail Services OÜ (registrikood 11655678) osadest.

Tehingu tulemusena kuuluvad Aktsiaselts Balt-Hellin ja BRS - Balt Retail Services OÜ äriühingu JNG Investments OÜ valitseva mõju alla KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 04.07.2022 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks JNG Investments OÜ, Aktsiaselts Balt-Hellin ja BRS - Balt Retail Services OÜ.

JNG Investments OÜ on Eestis registreeritud ettevõtja, mille põhitegevuseks on oma kontserni ettevõtjatele haldusteenuste osutamine Eestis, Lätis ja Leedus. JNG Investments OÜ osakapital kuulub äriühingutele Aripuna OÜ (44,73%), OÜ Ahoi Investments (34,59%), Altent OÜ (10,34%) ja OÜ MGS Koolitus & Konsultatsioonid (10,34%).

JNG Investments OÜ valitseva mõju alla kuuluvad äriühingud:

- Jungent Estonia OÜ, AS Jungent Latvia (registreeritud Lätis), Jungent Lietuva UAB (registreeritud Leedus), mis tegutsevad Jungent kaubamärgi all ning tegelevad

peamiselt toidu- ja esmatarbekaupade ja määrdeainete hulгимүүгига. Turustatavate kaubamärkide alla kuuluvad näiteks Shell Lubricants, Colgate, Palmolive, Bonduelle, Katjes jne. Samuti müüakse vähemal määral kondiitri- ja pagaritooted ning kala- ja lihatooteid. Lisaks osutatakse tarnijatele ja klientidele muid lisateenuseid (nt turundus- ja reklaamiteenused, müügi- ja kaubapaigutusteenused, tootetuvustuste korraldamine, toodete nõuetekohane märgistamine, erinevad konsultatsiooniteenused jms).

- OÜ Via 3L – kõikides Balti riikides tegutsev logistika- ja kesklaoteenuste pakkuja, mis osutab logistikateenuseid nii Jungenti ettevõtjatele kui kolmandatele osapooltele. Äriühingul on tütarettevõtjad Via 3L Freight OÜ (osutab veoste ekspedeerimisteenuseid), Via 3L Latvia SIA ja Via 3L LT UAB (pakuvad laondus- ja transporditeenuseid).
- Via3L Spedition OÜ – rahvusvaheline ekspedeerimisettevõtja, mis teenindab transpordilahenduste pakkumisega peamiselt Eesti eksportijaid ja importijaid.
- Mariküla Arenduse OÜ, mille põhitegevuseks on kinnisvara arendamine

Lisaks kuuluvad kontsernile osalused äriühingutes NB Quality Group OÜ, mille tegevusalaks on hulgikaubandus (nt hoolduskeemia tooted, rehvitarkivid, paberid, kiled, lõike- ja lihvkettad, isikukaitsevahendid, pesukeemia, tööriistad, kinnitusvahendid jm) ja OÜ Terasus Holdings, mis on valdusäriühing.

Aktsiaselts Balt-Hellin on Eestis registreeritud ettevõtja, mis kuulub koondumise eelselt Schütt OÜ kaudu füüsilise isiku Agnes Schütt (isikukood 47704295717) valitseva mõju alla. Aktsiaseltsil Balt-Hellin on tütarettevõtjad BTM Balt-Trademarks OÜ, mis on emaettevõtja kaubamärkide hoidmiseks loodud valdusühing ning Lätis registreeritud Balt-Hellin SIA.

Aktsiaseltsi Balt-Hellin ja Balt-Hellin SIA põhitegevuseks on toidutooraine hulгимүүк ja vahendamine toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele Eestis, Lätis ja Leedus. Tootevalik sisaldab eelkõige kondiitri- ning pagaritoodetega seonduvaid tooraineid, vähemal määral müüakse näiteks külmutatud marju, kala- ning lihatooteid.

BRS - Balt Retail Services OÜ on Eestis registreeritud ettevõtja, mis kuulub koondumise eelselt Schütt OÜ kaudu füüsilise isiku Agnes Schütt valitseva mõju alla.

BRS - Balt Retail Services OÜ põhitegevuseks on tooraine hulгимүүк ja vahendamine toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele (eelkõige supermarketid ja nende tootmisüksused).

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

JNG Investments OÜ kontserni kuuluvate äriühingute põhitegevuseks on toidu- ja esmatarbekaupade ning määrdeainete hulgimüük ja logistiliste teenuste osutamine. Lisaks osutavad kontserni ettevõtjad klientidele erinevaid müügi-, turundus- ja logistikaalaseid lisateenuseid (turundus- ja reklaamiteenused, kaubapaigutamine, toodete märgistus, tõlkimine, turu-uuringud jne). Koondumise teates on omandatavate äriühingute (Aktsiaselts Balt-Hellin, Balt-Hellin SIA, BRS - Balt Retail Services OÜ) põhitegevusena nimetatud toidutooraine hulgimüük ja vahendamine toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele.

Seega tegelevad mõlemad koondumise osalised toidukaupade hulgimüügiga ning seega tekib nende tegevustes horisontaalne kattuvus toidu- ja esmatarbekaupade hulgimüügi kaubaturul, täpsemalt toidutooraine hulgimüügi ja vahendamise toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele alamturul.

Käesoleva koondumise puhul on võimalik lähtuda nii laiemast (toidu- ja esmatarbekaupade hulgimüük) kui ka kitsamast (toidutooraine hulgimüük ja vahendamine toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele) kaubaturgude piiritlest ning koondumise teates on esitatud vastavad kaubaturgude mahud. Konkurentsiamet lähtub siinkohal kitsaimast võimalikust kaubaturu piiritlest ning hindab koondumise mõju toidutooraine hulgimüügi ja vahendamise osas toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele Eestis.

Koondumise teate esitaja kasutas kaubaturu (toidutooraine hulgimüük ja vahendamine toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele) kogumahu leidmiseks¹ Maaeluministeeriumi 2021. aasta põllumajanduse, kalanduse ja toiduainetööstuse ülevaadet, konkurentide majandusaastate aruandeid ja vastava sektori valdkonnateadmisi.

¹ Arvutused on esitatud koondumise teates.

Koondumise teates esitatud andmetest tulenevalt oli toidutooraine hulгимүүgi ja vahendamise kaubaturu toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele kogumahuks 2021. aastal ligikaudu 1,461 miljardit eurot, millest koondumise osaliste ühine turuosa moodustas alla 5%, mistõttu ei ole tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses.

Koondumise osaliste tegevuses esineb ka vertikaalne seos, kuna JNG Investment OÜ kontserni kuuluvad ettevõtjad (OÜ Via 3L, Via3L Spedition OÜ) osutavad ekspedeerimise ja laonduse teenuseid, mis eelneb/järgneb toidutooraine hulгимүүgile ja vahendamisele, millega tegelevad omandatavad äriühingud (Aktiaselts Balt-Hellin, Balt-Hellin SIA, BRS - Balt Retail Services OÜ). Koondumise osaliste turuosad jäävad vertikaalselt seotud kaubaturgudel alla 2%.

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ühine turuosa moodustas 2021. aastal toidutooraine hulгимүүgi ja vahendamise kaubaturul toidu tootmise või töötlemisega seotud ettevõtjatele alla 5%. Kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid, sealhulgas on koondumise osaliste konkurentideks äriühingud Leipurin Estonia Aktiaselts, French Gourmand OÜ, OÜ Vilmix, LM Keskus Osäühing, Toikako Kaubandus OÜ.

Käesoleva koondumise mõju vertikaalselt seotud kaubaturgudele on marginaalne. Ekspedeerimise ja laonduse teenuste pakkumisel tegutseb Eestis mitmeid ettevõtjaid, koondumise osaliste suuremateks konkurentideks on CF&S Estonia AS, DSV Estonia AS, AS Schenker, AS Smarten Logistics, Itella Estonia OÜ, Logistika Pluss Osäühing, DHL Express Estonia AS.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa JNG Investments OÜ / Aktsiaselts Balt-Hellin ja BRS - Balt Retail Services OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsimeeskonna juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 20.07.2022 otsuse nr 5-5/2022-045
ärakiri on samane originaaliga.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 22.07.2022